ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 29.06.1984 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

55

PREDSEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplné znenie zákona z 30. novembra 1961 č. 135 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom z 21. marca 1984 č. 27 Zb.

ZÁKON o pozemných komunikáciách (cestný zákon)

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Vysokorozvinutý hospodársky, politický a kultúrny život v našom štáte vyžaduje, aby pozemné komunikácie spĺňali požiadavky bezpečnej, rýchlej, plynulej a hospodárnej dopravy, podporovali rozvoj a plnenie úloh v priemysle a poľnohospodárstve, napomáhali rozvoju motorizmu a technickému vývoju dopravných prostriedkov, prispievali k rozširovaniu cestovného ruchu a zodpovedali požiadavkám obrany štátu. Pozemné komunikácie sa budujú, rekonštruujú, spravujú a udržiavajú v súlade so zásadami štátnej dopravnej politiky, s koncepciou rozvoja dopravnej sústavy a s ohľadom na ochranu životného prostredia.

(2) Pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na diaľnice, cesty, miestne komunikácie a účelové komunikácie. Diaľnice a cesty tvoria jednotnú komunikačnú sieť.

PRVÁ ČASŤ
PLÁNOVANIE A SPRÁVA POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÍ

§ 2
Plánovanie pozemných komunikácií

(1) Výstavba a prestavba pozemných komunikácií sa vykonáva na základe národohospodárskych plánov. Výstavbu a prestavbu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií plánujú cestné správne orgány, výstavbu a prestavbu účelových komunikácií plánujú organizácie, ktoré ich majú v správe.

(2) Plány rozvoja diaľníc, ciest a miestnych komunikácií sú podkladmi pre prípravu investičnej výstavby a vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

§ 3
Cestné správne orgány

(1) Štátnu správu vo veciach pozemných komunikácií vykonávajú cestné správne orgány, ktorými sú Federálne ministerstvo dopravy, ústredné orgány štátnej správy vo veciach dopravy republík a národné výbory všetkých stupňov.[1])

(2) Federálnemu ministerstvu dopravy patrí výkon štátnej správy vo veciach diaľnic.

(3) Ústredných orgánom štátnej správy vo veciach dopravy republík patrí

a) určiť hlavné smery cestnej politiky a rozvoja cestného hospodárstva včítane organizačnej štruktúry a riadenia,

b) zabezpečovať stavebno-technické vybavenie cestnej siete podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu,

c) rozhodovať o zaradení novobudovaných ciest do cestnej siete, o ich preraďovaní, prípadne vyraďovaní z tejto siete, ako aj o preraďovaní miestnych komunikácií a účelových komunikácií do tejto siete.

d) určovať triedy jednotlivým cestným ťahom,

e) zriaďovať a viesť ústrednú evidenciu ciest,

f) zabezpečovať podklady potrebné na povoľovanie prepráv predmetov a vozidiel s celkovou hmotnosťou vyššou ako 60 ton medzi krajmi, najmä navrhovať krajským národným výborom vhodné trasy pre tieto prepravy; trasy, ktoré presahujú územie Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky, navrhovať vždy vo vzájomnej spolupráci oboch ústredných orgánov štátnej správy vo veciach dopravy republík.

(4) Krajským národným výborom patrí

a) povoľovať prepravu nadmieru ťažkých alebo rozmerných predmetov a vozidiel, pokiaľ trasa prepravy presahuje územný obvod jedného okresu alebo kraja,

b) povoľovať uzávierky a zriaďovať obchádzky na cestách I. triedy,

c) rozhodovať o pripojení ciest, miestnych komunikácií a účelových komunikácií na cesty I. triedy, o úpravách alebo zrušení týchto pripojení, ako aj o zriadení alebo zrušení zjazdov z ciest I. triedy na susedné nehnuteľnosti.

(5) Okresným národným výborom patrí výkon štátnej správy vo veciach ciest vo všetkých prípadoch, pokiaľ z ustanovení zákona nevyplýva inak.

(6) Miestnym národným výborom patrí výkon štátnej správy vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií.

§ 3a
Špeciálne stavebné úrady

(1) Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu[2]) pre diaľnice vykonáva Federálne ministerstvo dopravy.

(2) Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre cesty, miestne komunikácie a účelové komunikácie vykonávajú okresné národné výbory.

§ 3b
Pripájanie pozemných komunikácií

(1) O pripájaní pozemných komunikácií, zriaďovaní zjazdov z cesty alebo miestnej komunikácie na susedné nehnuteľnosti, o úpravách alebo zrušení pripojenia pozemných komunikácií a zjazdov z cesty alebo miestnej komunikácie na susedné nehnuteľnosti rozhoduje s ohľadom na ochranu dotknutej pozemnej komunikácie a na bezpečnosť premávky na nej príslušný cestný správny orgán.

(2) Na rozhodovanie podľa odseku 1 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

§ 3c
Štátny odborný dozor

(1) Štátny odborný dozor nad pozemnými komunikáciami vykonávajú

a) nad diaľnicami Federálne ministerstvo dopravy,

b) nad cestami krajské národné výbory a okresné národné výbory,

c) nad miestnymi komunikáciami a účelovými komunikáciami miestne národné výbory.

(2) Orgány štátneho odborného dozoru dbajú na zabezpečenie ochrany pozemných komunikácií a dozerajú, či sa dodržiavajú povinnosti a podmienky užívania pozemných komunikácií ustanovené týmto zákonom, predpismi vydanými na jeho vykonanie, ako aj opatrenia cestných správnych orgánov.

(3) Ak zistí orgán štátneho odborného dozoru závadu, vyzve organizáciu, prípadne podľa povahy veci priamo pracovníka zodpovedného za dodržiavanie ustanovených povinností, aby sa postarali o nápravu; pri výkone dozoru môže dávať príkazy a zákazy, ako aj robiť vhodné dočasné opatrenia na odstránenie závad.

(4) Ak nebude postarané o nápravu, vydá orgán štátneho odborného dozoru rozhodnutie, v ktorom nariadi postarať sa o nápravu, prípadne aj o zastavenie nezákonne vykonávaných činností.

(5) Pracovníci poverení výkonom štátneho odborného dozoru sú povinní viesť užívateľov k ochrane pozemných komunikácií a k zachovaniu poriadku na nich. Sú oprávnení zisťovať totožnosť osôb, ktorých konanie ohrozuje pozemnú komunikáciu alebo premávku na nej. Sú povinní preukázať sa kontrolným odznakom a služobným preukazom. Pri výkone svojej funkcie využívajú skúsenosť a iniciatívu pracujúcich, spolupracujú s kontrolnými orgánmi a s orgánmi spoločenských organizácií, najmä Revolučného odborového hnutia.

(6) Dohľad na výkon štátneho odborného dozoru nad cestami, miestnymi komunikáciami a účelovými komunikáciami patrí ústredným orgánom štátnej správy vo veciach dopravy republík (hlavný štátny odborný dozor).

§ 3d
Správa národného majetku

(1) Na správu pozemných komunikácií sú príslušné ,

a) ak ide o diaľnice, organizácie na tento účel zriadené Federálnym ministerstvom dopravy a ním riadené,

b) ak ide o cesty, okresné národné výbory, prípadne organizácie na tento účel nimi zriadené,

c) ak ide o miestne komunikácie, miestne národné výbory, prípadne organizácie nimi na tento účel zriadené,

d) ak ide o účelové komunikácie, organizácie, ktorým celkom alebo prevažne slúžia.

(2) Štátne socialistické organizácie a národné výbory, ktoré sú príslušné na správu pozemných komunikácií podľa odseku 1 (ďalej len „správcovia komunikácií"), sú povinné tento národný majetok udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý bol určený, a plniť povinnosti ustanovené predpismi o správe majetku. To platí podobne aj pre iné socialistické organizácie ako štátne, ktoré majú účelové komunikácie vo vlastníctve alebo v trvalom užívaní.

DRUHÁ ČASŤ
DIAĽNICE, CESTY A MIESTNE KOMUNIKÁCIE

DIEL 1
UŽÍVANIE A OCHRANA DIAĽNÍC, CIEST A MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÍ

§ 4
Diaľnice

Diaľnice sa budujú ako komunikácie smerovo rozdelené s mimoúrovňovým krížením so všetkými ostatnými komunikáciami.

§ 4a
Cesty

(1) Cesty včítane prejazdných úsekov v mestách a obciach sú komunikácie zaradené do cestnej siete. Do cestnej siete patria aj pozemné komunikácie mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie, ktoré spájajú železničné stanice, letiská pre pravidelnú verejnú dopravu a verejné prístavy s diaľnicami a cestami, pokiaľ ako účelové komunikácie neslúžia prevažne prevádzke alebo správe týchto zariadení.

(2) Účelné usporiadanie cestnej siete sa zabezpečuje výstavbou nových ciest alebo zaradením miestnych komunikácií, prípadne účelových komunikácií do cestnej siete. Cesty, ktoré nie sú potrebné na účelné usporiadanie cestnej siete, môžu sa z tejto siete vyradiť a zaradiť do siete miestnych komunikácií alebo preradiť medzi účelové komunikácie alebo zrušiť.

§ 4b
Miestne komunikácie

(1) Miestnymi komunikáciami sú všeobecne prístupné a užívané ulice, cesty a priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií.

(2) Siete miestnych komunikácií sa budujú a udržiavajú v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou tak, aby uľahčovali osídlenie a vyhovovali potrebám miestnej dopravy, prípadne poľnohospodárskej dopravy, a ak to vyžadujú všeobecné záujmy, aj potrebám diaľkovej dopravy a potrebám obrany štátu.

§ 5
Súčasti diaľníc, ciest a miestnych komunikácií

Súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú všetky zariadenia, stavby, objekty a diela, ktoré sú potrebné pre úplnosť, zabezpečenie a ochranu diaľníc, ciest a miestnych komunikácií a na zaistenie bezpečnej, rýchlej, plynulej a hospodárnej premávky na nich.

§ 6
Všeobecné užívanie

Premávku na pozemných komunikáciách upravujú osobitné predpisy; v ich medziach smie každý užívať diaľnice, cesty a miestne komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené (všeobecné užívanie). Užívateľ sa musí prispôsobiť stavebnému stavu a dopravno-technickému stavu dotknutej komunikácie; nesmie ju poškodzovať alebo znečisťovať.

§ 7
Uzávierky a obchádzky

Premávka na diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách môže byť čiastočne alebo úplne uzavretá, prípadne môže byť nariadená obchádzka, ak to nevyhnutne vyžadujú všeobecné záujmy, najmä záujmy bezpečnosti dopravy alebo záujmy stavby, údržby alebo ochrany diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie. O uzávierke a obchádzke rozhoduje príslušný cestný správny orgán po dohode s dopravným inšpektorátom.[3]) Užívatelia diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie nemajú nárok na náhradu prípadných vyšších nákladov, ktoré im vzniknú v dôsledku uzávierky alebo obchádzky; príslušný cestný správny orgán je však povinný sa starať, aby bola uzávierka vždy obmedzená pokiaľ možno na najkratší čas a aby obchádzka bola riadne technicky zabezpečená a bola čo najvýhodnejšia.

§ 8
Zvláštne užívanie

(1) Na užívanie diaľníc, ciest a miestnych komunikácií iným ako obvyklým spôsobom alebo na iné účely, než na ktoré sú určené (zvláštne užívanie), je potrebné povolenie príslušného cestného správneho orgánu vydané po dohode s dopravným inšpektorátom;[3]) cestný správny orgán môže v povolení určiť podmienky na zvláštne užívanie a pre ich nesplnenie alebo vo všeobecnom záujme môže udelené povolenie zrušiť. Povolenie nie je potrebné pre vozidlá ozbrojených síl a ozbrojených zborov.

(2) Povolenie na zvláštne užívanie diaľnice, cesty a miestnej komunikácie nezbavuje užívateľa povinnosti na náhradu podľa ustanovení § 9 ods. 5 až 8.

§ 9
Zabezpečenie zjazdnosti a schodnosti

(1) Závady v zjazdnosti diaľníc, ciest a miestnych komunikácií sú bez prieťahov povinní odstraňovať ich správcovia.

(2) Závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdných úsekoch ciest cez mestá a obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov priľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prieťahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

(3) Rozsah povinností uvedených v odseku 2 upravujú s prihliadnutím na miestne pomery národné výbory svojimi všeobecne záväznými nariadeniami.[4])

(4) Na odstraňovanie závad v zjazdnosti, prípadne schodnosti možno používať chemické posypové materiály v súlade s osobitnými predpismi a len tam, kde je to nevyhnutne potrebné. Spôsob a rozsah ich použitia ustanovuje vykonávací predpis.

(5) Pri znečistení diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závadu v zjazdnosti, je povinný ten, kto znečistenie spôsobil, bez prieťahov ho odstrániť a komunikáciu uviesť do pôvodného stavu; ak sa tak nestane, je povinný uhradiť správcovi komunikácie náklady spojené s odstránením znečistenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu.

(6) Pri poškodení diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závadu v zjazdnosti, je povinný ten, kto poškodenie spôsobil, uhradiť správcovi komunikácie

náklady spojené s odstránením poškodenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu , pokiaľ sa nedohodne so správcom komunikácie, že poškodenie odstráni sám.

(7) Ustanovenie odsekov 5 a 6 platí aj pri poškodení alebo znečistení, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závadu v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdných úsekoch ciest cez mestá a obce, miestnych komunikácií určených výlučne pre chodcov a chodníkov.

(8) Ak dôjde k sporu o náhradu nákladov podľa odsekov 5 a 6, rozhodne o nich príslušný cestný správny orgán.

(9) O úhrade nákladov spojených s odstránením poškodenia alebo znečistenia pozemných komunikácií spôsobených vozidlami ozbrojených síl a ozbrojených zborov platí osobitná úprava.

§ 9a
Zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla užívateľom diaľníc, ciest a miestnych komunikácií

(1) Užívatelia diaľníc, ciest alebo miestnych komunikácií nemajú nárok na náhradu škody, ktorá im vznikla zo stavebného stavu alebo dopravnotechnického stavu diaľníc, ciest alebo miestnych komunikácií.

(2) Správcovia diaľníc, ciest a miestnych komunikácií však zodpovedajú za škody, ktoré vznikli užívateľom týchto komunikácií a ktorých príčinou boli závady v zjazdnosti, okrem prípadu, že preukážu, že nebolo v medziach možností tieto závady odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť.

(3) Správcovia miestnych komunikácií zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na priechodoch pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdných úsekoch ciest cez mestá a obce, miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a na chodníkoch, okrem prípadu, že preukážu, že nebolo v medziach možností tieto závady odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť.

(4) Vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, ktoré v zastavanom území hraničia s cestou alebo miestnou komunikáciou, zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na priľahlých chodníkoch, ktoré vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom a neboli bez prieťahov odstránené.

§ 10
Ochrana diaľníc, ciest a miestnych komunikácií

(1) Nikto nesmie svojou činnosťou ohrozovať diaľnicu, cestu alebo miestnu komunikáciu a premávku na nich, ani sťažovať ich údržbu. Na odvrátenie takého ohrozenia uloží príslušný cestný správny orgán po dohode so zúčastnenými orgánmi nevyhnutné opatrenia; pritom môže byť tiež rozhodnuté po predchádzajúcom upozornení toho, kto ohrozenie vyvolal, o tom že potrebné opatrenia sa vykonávajú na jeho náklad.

(2) Vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností v susedstve diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie musia dovoliť, aby príslušný cestný správny orgán urobil na ich pozemkoch potrebné opatrenia na zabránenie zosuvu skál a pôdy, pádu kamenia a stromov a na umožnenie odtoku vody, ak toto nebezpečenstvo vznikne výstavbou alebo prevádzkou diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie alebo prírodnými vplyvmi; ak však toto nebezpečenstvo vznikne z konania vlastníkov, správcov alebo užívateľov susedných nehnuteľností, sú povinní urobiť na dotknutých pozemkoch potrebné opatrenia vlastným nákladom.

§ 11
Cestné ochranné pásma

(1) Na ochranu diaľníc, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie slúžia cestné ochranné pásma. Pre jednotlivé druhy a kategórie týchto komunikácií určí šírku ochranných pásiem vykonávací predpis, a to pri diaľniciach a cestách vyšších tried v rozsahu 50 až 100 metrov od osi priľahlého jazdného pásu, pri cestách nižších tried a miestnych komunikáciách 15 až 25 metrov od osi vozovky. Cestné ochranné pásmo pre novobudované alebo rekonštruované diaľnice, cesty a miestne komunikácie vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti územného rozhodnutia.

(2) V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia.

(3) Príslušný cestný správny orgán môže nariadiť vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi nehnuteľností, aby v cestnom ochrannom pásme odstránil alebo upravil stavbu alebo iné zariadenie, stromy, kry alebo iné porasty, prípadne aby upravil povrch pôdy. Náhrada za odstránené stavby a iné zariadenia sa poskytuje, ak sa vykonali pred určením cestného ochranného pásma; za stavby a zariadenia postavené po určení cestného ochranného pásma sa poskytuje náhrada len vtedy, ak boli postavené podľa podmienok určených pri povolení stavby alebo zariadenia, ak z týchto podmienok nevyplýva, že náhrada sa neposkytne. Výšku náhrady určí príslušný cestný správny orgán. Ostatné stavby a zariadenia je povinný ich vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľností odstrániť bez náhrady.

§ 12
Ochrana výstavby diaľníc, ciest a miestnych komunikácií

Ochranu plánovanej výstavby diaľnice, cesty a miestnej komunikácie zabezpečuje okresný národný výbor územným rozhodnutím. Na takto určených územiach sa nesmú stavať a vykonávať stavebné práce vyžadujúce stavebné povolenie podľa zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a vykonávacích predpisov k nemu vydaných ani terénne úpravy, ktoré podstatne menia vzhľad prostredia alebo odtokové pomery; okresný národný výbor povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu.

§ 13
Cestné pomocné pozemky

Účelom správy diaľníc, ciest a miestnych komunikácií slúžia pruhy priľahlých pozemkov, ktoré sú v správe správcu komunikácie (cestné pomocné pozemky). Pruhy priľahlých pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve (užívaní) iných organizácií (osôb), môžu sa získavať na ten istý účel dohodou s vlastníkmi (užívateľmi) týchto pozemkov, prípadne vyvlastnením. Šírku týchto pruhov určí v medziach vykonávacích predpisov príslušný cestný správny orgán.

§ 14
Cestná zeleň

Cestné správne orgány dbajú o to, aby bola na cestných pomocných pozemkoch, prípadne na iných vhodných pozemkoch tvoriacich súčasť diaľníc, ciest a miestnych komunikácií (svahy násypov, odpočívadlá a podobne), primerane podľa miestnych podmienok, pestovaná vhodná cestná zeleň; pritom je potrebné, aby nebola ohrozovaná bezpečnosť cestnej premávky alebo aby nebolo neúmerne sťažované použitie týchto pozemkov na účely správy diaľníc, ciest alebo miestnych komunikácií alebo na obhospodarovanie susedných pozemkov.

§ 15
Vstup na susedné pozemky

Pracovníci príslušných cestných správnych orgánov a správcov komunikácií môžu vstupovať na nezastavané pozemky v okolí diaľnice, cesty a miestnej komunikácie a vykonávať tam nevyhnutné opatrenia pre účely výstavby, dozoru, postavenia zásnežiek a na iné účely súvisiace so správou diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, pokiaľ na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov; sú povinní sa usilovať, aby škoda, pokiaľ sa jej nemožno pri týchto prácach vystríhať, bola čo najmenšia. Spôsobenú škodu uhradzuje organizácia (orgán), ktorá zamestnancov vyslala. Ak nedôjde k dohode o náhrade škody, rozhodne o nej okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého ku škode došlo.

DIEL 2 STAVBA DIAĽNÍC, CIEST A MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÍ A ICH STYK S OKOLÍM

§ 16
Povoľovanie stavieb

Na začatie stavby diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie a na ich zmeny je potrebné stavebné povolenie, ktoré vydáva špeciálny stavebný úrad podľa osobitných predpisov.[2]) Pri vydaní stavebného povolenia treba zabezpečiť ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu (najmä ornej pôdy), lesného fondu, nerastného bohatstva, životného prostredia, ako aj ochranu ostatných všeobecných záujmov, pokiaľ budú stavbou dotknuté.

§ 17
Vyvlastnenie

O vyvlastnení nehnuteľností alebo práv k nehnuteľnostiam pre účely stavby a správy diaľníc, ciest a miestnych komunikácií, ako aj pre plnenie ostatných úloh určených týmto zákonom platia ustanovenia zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a vykonávacích predpisov k nemu vydaných

§ 18
Styk s inými komunikáciami, vedeniami každého druhu, vodami, vodohospodárskymi a inými dielami a s územím, v ktorom sa dobývajú nerasty

(1) Ak je to z technických dôvodov potrebné alebo ak to vyžaduje všeobecný záujem, môže diaľnica, cesta a miestna komunikácia križovať iné komunikácie, vody, vodohospodárske a iné diela, ako aj územie, v ktorom sa dobývajú nerasty, alebo sa ich inak dotknúť alebo môžu byť nimi krížené či inak dotknuté, a to spôsobom primeraným potrebám národného hospodárstva a miestnym pomerom tak, aby boli čo najmenej dotknuté záujmy zúčastnených organizácií (orgánov).

(2) Nové kríženia ciest a miestnych komunikácií so železnicami sa zriaďujú zásadne mimo úrovne koľají; výnimky povoľuje príslušný cestný správny orgán po dohode s dopravným inšpektorátom a so súhlasom Federálneho ministerstva dopravy. Doterajšie kríženia na úrovni koľají sa musia postupne podľa plánu nahrádzať mimoúrovňovými kríženiami.

(3) Elektrické, telekomunikačné, vodovodné, kanalizačné a iné vedenia, zariadenia na rozvod tepla a vykurovacích plynov (ďalej len „vedenia"), pokiaľ nie sú zriaďované pre potreby diaľníc, ciest alebo miestnych komunikácií, nesmú sa umiestňovať v ich telese a na cestných pomocných pozemkoch okrem prípadov uvedených ďalej.

(4) Pri výstavbe nových sídlisk a pri ucelenej prestavbe jestvujúcej zástavby je bez súhlasu príslušného cestného správneho orgánu dovolené umiestňovať vedenie v chodníkoch a v priľahlých zelených pásoch v káblových kanáloch, kolektoroch a štôlniach; kanalizačné vedenie môže sa umiestňovať aj v celom telese cesty alebo miestnej komunikácie. V zastavanom území je takisto dovolené bez súhlasu zriaďovať vodovodné vedenie aj v telese ciest a miestnych komunikácií v prípadoch, keď je vylúčená možnosť iného technického riešenia bez neúmerne vysokých nákladov, a ostatné vedenie je dovolené umiestňovať v chodníkoch a priľahlých zelených pásoch; v telese cesty I. triedy je dovolené zriaďovať hlavný vodovodný rozvádzací rad. Pri obnove alebo rekonštrukcii vodovodného vedenia, s výnimkou hlavného vodovodného rozvádzacieho radu uloženého v ceste I. triedy alebo pri jej rekonštrukcii, ako aj obnove, je investor povinný uložiť vedenie do chráničiek alebo kolektorov.

(5) Na základe povolenia príslušného cestného správneho orgánu možno v zastavanom území zriaďovať v telese ciest a miestnych komunikácií telekomunikačné podzemné vedenie bez povinnosti ukladať ho do káblového kanála alebo kolektora a zariadenie na rozvod tepla a vykurovacích plynov v prípadoch, keď je vylúčená možnosť iného technického riešenia bez neúmerne vysokých nákladov.

(6) Na spôsob umiestnenia vedenia na diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách alebo v ich telese, na vykonanie plánovaných opráv a údržby týchto vedení, ako aj na ich odstránenie, je potrebný súhlas príslušného cestného správneho orgánu. Na udelenie súhlasu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(7) Mimo zastavaného územia môže príslušný cestný správny orgán v prípadoch, keď je vylúčená možnosť iného technického riešenia bez neúmerne vysokých nákladov, povoliť uskutočniť kríženie podzemného vedenia s diaľnicami, cestami alebo miestnymi komunikáciami; tieto kríženia sa zriaďujú v chráničkách alebo kolektoroch, prípadne tak, aby pri ich údržbe a opravách nedošlo k narušeniu diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie. Aj prípadné umiestnenie telekomunikačných podzemných vedení v cestnom pomocnom pozemku povoľuje príslušný cestný správny orgán.

(8) Vedenia, ktoré svojím umiestnením a technickým spracovaním nezodpovedajú ustanoveniam tohto zákona, musia sa postupne v rámci plánovaných rekonštrukcií premiestniť. Príslušný správca komunikácie prerokuje so správcami vedení umiestnených v telese diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktorých stav ohrozuje uvedené komunikácie alebo ich užívanie, najmä bezpečnosť premávky na nich, spôsob a lehoty ich preloženia alebo odstránenia. Ak nedôjde k dohode, rozhodne príslušný cestný správny orgán.

(9) Ak sa má diaľnica, cesta alebo miestna komunikácia zrušiť v dôsledku inej investičnej výstavby, je investor tejto výstavby povinný zabezpečiť výstavbu náhradnej diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie zodpovedajúcej dopravným potrebám.

(10) Inak o styku diaľníc, ciest a miestnych komunikácií s vedeniami každého druhu, s vodami, vodohospodárskymi a inými dielami a s územím, v ktorom sa dobývajú nerasty, ako aj o križení ciest a miestnych komunikácií so železnicami, o zabezpečení týchto križení a o používaní ciest a miestnych komunikácií na vedenie koľají železníc platia osobitné predpisy.

§ 19
Používanie diaľníc, ciest a miestnych komunikácií pri stavbách

(1) Ak sa pri stavbách alebo ťažobných prácach vyžadujúcich stavebné povolenie, prípadne schválenie podľa osobitných predpisov, alebo pri terénnych úpravách, prácach a zariadeniach vyžadujúcich povolenie stavebného úradu, majú používať cesty alebo miestne komunikácie, ktorých stavebno-technické vybavenie nezodpovedá premávke na pozemných komunikáciách,

musia sa v dokumentácii týchto stavieb zabezpečiť potrebné úpravy komunikácie, a to po dohode s jej správcom. Ak k dohode nedôjde, určí rozsah potrebných úprav komunikácie príslušný cestný správny orgán; vykonanie týchto úprav na vlastný náklad je povinný zabezpečiť investor, prípadne užívateľ stavby.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj pre úpravy ciest a miestnych komunikácií, ktorých stavebno-technické vybavenie už nezodpovedá predmetu činnosti organizácie, ktorá ich užíva.

(3) Povinnosť na náhradu nákladov podľa § 9 odsekov 7 a 8 nie je ustanovením odsekov 1 a 2 dotknutá.

TRETIA ČASŤ
(zrušená)

§ 20
Pevné prekážky na diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách

Na vozovke a krajniciach diaľníc, ciest a miestnych komunikácií nesmú sa, s výnimkou dopravných značiek a dopravných zariadení, umiestňovať predmety tvoriace pevnú prekážku. Jestvujúce pevné prekážky musia sa v lehotách určených vykonávacím predpisom odstrániť. V odôvodnených prípadoch povoľuje výnimky z tohto zákazu cestný správny orgán, ktorý môže tiež určiť odchylné lehoty na odstránenie stĺpov nadzemných vedení.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ÚČELOVÉ KOMUNIKÁCIE

§ 21
(zrušený)

§ 22
Účelové komunikácie

(1) Účelové komunikácie slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľnosti s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch.

(2) Pre povolenie stavby účelovej komunikácie platí ustanovenie § 16.

(3) Ustanovenie predchádzajúceho odseku sa nevzťahuje na účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch.

PIATA ČASŤ
POKUTY ORGANIZÁCIÁM

§ 22a
Pokuty organizáciám

(1) Cestný správny orgán uloží pokutu až do výšky 200 00 Kčs organizácii, ktorá

a) zničí, odstráni, znečistí, zamení alebo zakryje dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou diaľnice, cesty, miestnej komunikácie alebo účelovej komunikácie,

b) zničí alebo poškodí cestnú zeleň.

(2) Pokutu až do výšky 500 000 Kčs uloží cestný správny orgán organizácii, ktorá

a) bez jeho súhlasu alebo povolenia, prípadne za nedodržanie podmienok povolení určených, vykonáva výkopové práce v telese pozemnej komunikácie (s výnimkou havárií), zriaďuje nadzemné i podzemné vedenie každého druhu alebo umiestňuje na komunikácii rozličné iné zariadenia a predmety,

b) neodstráni bez prieťahov poškodenie alebo znečistenie diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktorým spôsobila alebo mohla spôsobiť závadu v zjazdnosti alebo schodnosti, a neuvedie komunikáciu do pôvodného stavu,

c) prekročí lehoty určené na uzávierku premávky na diaľnici, ceste alebo miestnej komunikácii.

(3) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, význam, čas trvania, protiprávnu činnosť a na rozsah spôsobenej škody.

(4) Pokutu možno uložiť len do jedného roka odo dňa, keď sa cestný správny orgán dozvedel o tom, že organizácia porušila alebo nesplnila svoju povinnosť, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(5) Pokuta je splatná do pätnástich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(6) Pokuty plynú do štátneho rozpočtu federácie alebo do rozpočtov národných výborov, a to podľa pôsobnosti cestného správneho orgánu, ktorý pokutu uložil.

ŠIESTA ČASŤ
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 23
Vzťah k správnemu poriadku

Ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

§ 24
Splnomocňovacie ustanovenie

Federálne ministerstvo dopravy vydá na vykonanie tohto zákona všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré

a) ustanovia rozdelenie ciest a miestnych komunikácií podľa dopravného významu,

b) podrobnejšie upravia pripájanie pozemných komunikácií, zriaďovanie zjazdov z ciest alebo miestnych komunikácií na susedné nehnuteľnosti, zaraďovanie pozemných komunikácií do cestnej siete alebo do siete miestnych komunikácií a vyraďovanie komunikácií z týchto sietí,

c) bližšie vymedzia práva a povinnosti užívateľov a správcov diaľníc, ciest a miestnych komunikácií,

d) bližšie vymedzia pojmy prejazdný úsek cesty, stavebný stav, dopravno-technický stav, zjazdnosť a schodnosť diaľníc, ciest a miestnych komunikácií,

e) ustanovia podmienky na povoľovanie uzávierok a obchádzok diaľníc, ciest a miestnych komunikácií, zvláštneho užívania týchto komunikácií a ich ochrany,

f) bližšie určia súčasti diaľníc, ciest a miestnych komunikácií, určia šírku ochranných pásiem diaľníc, ciest a miestnych komunikácií a zásady využitia cestných pomocných pozemkov,

g) upravia podrobnosti styku pozemných komunikácií s vedeniami každého druhu,

h) vymedzia pojem pevnej prekážky na diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách, určia postup pri jej odstraňovaní a rozsah výnimiek zo zákazu podľa § 20,

i) ustanovia zásady pre výkon štátneho odborného dozoru nad pozemnými komunikáciami,

j) určia režim účelových komunikácií,

k) ustanovia zásady pestovania cestnej zelene.

§ 25
Zrušovacie ustanovenia

(1) Zrušujú sa všetky predpisy o veciach upravených týmto zákonom. Zrušuje sa zákon č. 147/1949 Zb., ktorým sa vydávajú niektoré predpisy o verejných cestách, zákonný článok 1/1890 o cestách a mýtach, nariadenie č. 178/1941 Zb. o vzdialenostiach stavieb a prevádzkární od diaľníc a ochranných lesoch pozdĺž diaľníc, nariadenie č. 1/1943 Zb. o čistení verejných chodníkov a nariadenie ministra techniky č. 2/1950 Zb. o pôsobnosti národných výborov pri stavbe, správe a udržiavaní štátnych ciest.

(2) Predpisy o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu a ochrane lesného fondu zostávajú nedotknuté.

§ 26
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Zákon č. 27/1984 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) nadobúda účinnosť 1. júlom 1984.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

1) Zákon č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení vyhlásenom pod č. 31/1983 Zb. pre Českú socialistickú republiku a pod č. 35/1983 Zb. pre Slovenskú socialistickú republiku.Zákon č. 111/1967 Zb. o hlavnom meste Prahe v znení neskorších predpisov.Zákon Slovenskej národnej rady č. 43/1968 Zb. o hlavnom meste Slovenska v Bratislave v znení neskorších predpisov.

2) § 120 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

3) § 1 až 4 vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách.

4) Čl. 94 Ústavy Československej socialistickej republiky č. 100/1960 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.